

»Mačja mati«

1.

Pred starinsko hišo v R. se je nekega dne odigrala zanimiva igra. Od vseh strani se je zbral drobiž in na ves glas vpil. Odrasli, ki so prihajali mimo, so se ustavljali in amejali. Prebivalci sosednjih hiš so odpirali okna in se zabavali nad prizorom, ki se jim je nudil.

Na ulici sta se dvobojevala pes in maček. Trgovčev pes Nero je napadel ljubljenco gospodične M., mačka Frica. Nekaj časa sta si stala nepremično nasproti, maček z nasršnim hrbtom, pes pa z iztegnjenim trupom. Pes se je čez čas zganil in čavnil proti mačku. Fric je napad odbil. Prhnil je, nato pa zasadi svoje kremplje v Neronov smrček. Nero je zacvilil in se potuhnil. Kmalu je spet napadel. Zdaj je šlo za res. Nero je krvavel iz več ran, a tudi Fric je nosil sledove Neronovih zob. Dvoboj še ni bil odločen. Oba junaka sta imela svoje pristaše med gledalci, ki so ploskali, se smejali in vzklikali.

Nenadoma so se odprla vrata starinske hiše in na pragu se je pojavila gospodična M. Ko je zagledala prizor na ulici, je pretresljivo zaklicala:

»Fric! Fric!«

Fric, ki je drugače takoj tekel k svoji gospodinjji, je bil sedaj gluha.

Gospodična je odhitela v hišo po orožje zoper Neronu. Zunaj se je medtem odigral zadnji del bitke. Nero je skočil, zgrabil mačka za vrat in ga nekajkrat močno stresel. Ko ga je izpustil, je Fric iztegnjen obležal na tleh. Gospodična se je vrnila z metlo v roki. Ko je zagledala svojega ljubljence na tleh, ki je metla padla iz roke.

»Fric je crknjen!« ji je zaklical neki fantek.

Gospodična je začela obupno tarnati. Pobrila je mrtvega Frica in ga nesla v hišo. Na zadnji stopnici pa se je obrnila, dvignila pest in zavpila:

»O tej stvari bo še sodnija govorila! Bomo videli, ali je še pravica na svetu!«

Ljudje so se ji smejali. Marsikateri ji je privoščil to nezgodo.

»Prav se ji je zgodilo,« je dejal starejši možakar. »To je že itak preveč, kar počenja s temi mačkami. Služkinjo ima samo zaradi mačk. Te mrhe se valjajo po mehkih blazinah. Služkinja jih mora vsako jutro umiti in počesati.«

»In koliko teh marcina ima!« je pripomnil drug mož. »Nekoč sem v stanovanju imel neko delo. Videl sem kakih dvajset mačk. To je bilo mijavkanja, da so me ušesa bolela! Zensče pa je sedelo med mačkami in se igralo z njimi.«

»Da, mačkam streže, toda če revež potrkna na njena vrata, ga brezsrčno požene. Od nje nihče ne dobi niti koščka kruha. Nekoč sem nujno potreboval nekaj desetakov denarja. Šel sem k njej in jo prosil, naj mi jih posodi. Mislite da mi jih je dala? Kaj še! Tako je zavpila nad menoj, kakor da bi bil kak cigan. Že prav. Pa bo že prišel čas, ko se ji bo vse vrnilo.«

Iz tega razgovora je razvidno, da gospodične M. meščani niso preveč čislali. Tega pa tudi ni zaslužila, ker je živela samo svojim mačkam, za ljudi pa ni imela srca. Zakaj je bila taka, ni nihče vedel, ker se je šele pred nekaj leti priselila v R. in njenega prejšnjega življenja niso poznali.

2.

Bilo je kakega pol leta pozneje. Služkinja je prinesla zajuterk.

»Čitajte, čitajte!« ji je zaklicala gospodična. »Kako sem vesela, da sem to dočakala!«

Vstala je in ji prožila časopis. Služkinja je odložila podstavek s posodo, vzela časopis in čitala kratko notico, ki jo je pokazala gospodinja.

Notica se je glasila: »Znana tvrdka J. F. je napovedala konkurz. Lastnika je že dalje časa spremljala nesreča. Danes zjutraj so ga

našli mrtvega v postelji. Pravijo, da je izvršil samomor. Usoda mlade vdove, ki je ostala brez vseh sredstev, je vzbudila splošno sočutje.«

Služkinja ni vedela, v kaki zvezi je tvrdka z gospodično, zato ni razumela, zakaj je gospodinja zaradi te nesreče vesela.

Nekaj tednov pozneje je gospodična dobila pismo. Po žigih in pripombah, ki so bili na ovitku, se je videlo, da je pismo bilo v mnogih krajih, preden je prišlo v prave roke.

»Draga sestra,« je čitala gospodična. »Ti si edina, na katero se v svojem obupnem položaju morem obrniti. Prosim Te, pomagaj mi, ker sem z otrokom v veliki stiski. Pozabi, kar je bilo, in mi oprost, kar sem zagrešila zoper Tebe... Usmili se me! Saj sem se že hudo spokorila. Slišala sem, da si bogata. Prosim, daj meni in mojemu otroku skromen prostorček v svoji hiši...«

Gospodična je na to pismo poslala čisto kratek odgovor, ki je bil poln škodoželjnosti in zaničevanja.

*

Minuli sta kaki dve leti. V naravi je bila pomlad. Vse je bilo v cvetju.

Gospodična je sedela na vrtu. Obdajala jo je tišina. Njene misli so pohitele v preteklost.

Materi ni poznala. Ko se je zavedla pameti, je pri hiši gospodarila mačeha, ki ji ni kazala materinske ljubezni. Čez nekaj let je izgubila tudi očeta. Mačeha se je kmalu drugič poročila. Tako je imela očima in mačeho ter je bila v hiši kot kaka tujka.

V desetem letu starosti so jo poslali v neki vzgojni zavod. Leta, ki jih je tam prebila, so bila lepa, srečna. Ko se je vrnila iz zavoda, je našla doma polsestro. Ta je uživala vso ljubezen, ona pa je bila še bolj tuja v hiši.

Leta so minevala. Ko je polsestra bila stara okrog dvajset let, se je v trgu nastanil trgovec J. F.

Ona je imela posestvo. Trgovec se je kmalu začel ozirati po njej. Čez čas jo je vprašal, ali bi ga hotela vzeti. Ker je bil trgovec pameten in dober mladenič, je z veseljem pristala na to in vsa vesela mislila na bodočnost.

Ko je zaprosil očima za njeno roko, je bilo konec sreče. Očim je trgovcu povedal, da ona sicer res ima posestvo, ki pa je tako zadolženo, da skoraj nima nobene vrednosti. Trgovčeva ljubezen se je začela hladiti in kmalu se je popolnoma ohladila.

Ta preobrat jo je zelo potrl. Še večja pa je postala njena bol, ko je trgovec poročil njeno polsestro.

Dalje ni vzdržala doma. Prodala je posestvo, poplačala dolgove in z majhno vsoto, ki ji je preostala, šla po svetu. Spremljalo jo je sovraštvo do ljudi. Ljudem se je odtegnila in se obdala z mačkami. Te so ji postale edine prijateljice.

(Konec sledi)

SMEJTE SE!

Žena in papiga

Gospa prinese nazaj papigo, ki jo je bila kupila, in reče trgovcu: »Vi ste mi pa prodali mustasto papigo. To ni lepo!«

»Hm!« odgovori trgovec. »Sveda, ker ji niste dali časa, da bi izpregovorila kako besedo.«

Hvaležnost

»Življenje ste mi rešili. Iz vode ste me izvlekli! O, kako sem vam hvaležen! Rad bi vam dal pet sto dinarjev, pa ne morem, ker imam same tisočake pri sebi.«

»No, nič ne de. Še enkrat skočite v vodo!«

Učence posebne vrste

»No, Mihec, kako je bilo danes v šoli?«

»Lepo, oče. Veste, kaj je rekel gospod učitelj?«

»Te je pohvalil?«

»Da... Rekel je, da bi lahko kar šolo zaprl, če bi bili vsi učenci taki kot jaz.«

Ni razumel

»Veš, včeraj sem potožil županu svoje križe in težave, pa mi je rekel, da sem pesimist.«

»In potem?«

»Nisem ga prav razumel. Za vsak slučaj sem mu eno prisolil.«

»Gospod, popazite malo na otroka! Za hip moram po opravih.«
»Zakaj bi ga po moral ravno jaz imeti?«
»Ker imate nepremočljiv plašč!«

Premeteni krokar

Muca in Maca sta se mastili s kurjo taco. Krokarka pa je grizla zavist.

Priplazil se je za mački in zgrabil Muco za rep. Ta je preplašeno zavpila: »Mijau!«

Potem je stisnil Maco za rep. Spet se je zaslislal: »Mijau!«

Mački sta zbežali in pustili slastno večerjo

Krokar je ostal sam in je junaško izbočil prai...